

(NO CAL) FACILITAR LA PARTICIPACIÓ EN L'ÀMBIT LOCAL

“Les persones joves som aquell grup oblidat. En els darrers anys se'ns ha catalogat com a persones sense futur, sense iniciativa, sense recursos, sense feina. Estem cansades d'aquesta imatge. Volem fer saber que estem implicades al poble, en projectes vitals i compartits. Volem passar de les paraules als fets, amb col·laboració, energia i compartint aquest projecte de ciutat participativa, justa i de tothom.”

Aquesta declaració encapçalava l'escrit presentat recentment davant del Ple d'un ajuntament per un grup de joves i entitats juvenils que reclamaven un espai de participació política directa. No ens confonguem. No es tractava de joves que volguessin participar per primera vegada de les polítiques que els afecten. Fa anys que participen activament al seu municipi. No cal que facilitem res. El repte no és que els i les joves participin. Ja ho fan des de les associacions, plataformes, espais autogestionats, estructures informals, assemblees... No ho han deixat de fer mai. El veritable repte és connectar les diferents realitats i entorns participatius i canalitzar de manera adequada aquestes voluntats.

Per tal que la ciutadania en general (i el jovent en particular) participi, expliquem que cal que es donin tres circumstàncies; *que vulguin participar, que sàpiguen participar i que puguin participar.*

Voler participar té a veure, d'una banda, amb connectar amb els objectius dels quals volem que participin. Dit d'una altra manera, ningú no participa habitualment (tampoc els joves) de quelcom que no li interessa, si més no de manera voluntària. Hi ha massa coses atractives a fer al nostre entorn abans que perdre el temps en coses que no ens aporten gaire. Per voler participar cal tenir certesa de la utilitat de la pròpia

participació. Qui vol participar d'un espai que no serveix per a res? (els i les joves per descomptat que no). Si la meua participació no es té en compte, si no se m'escolta, si no veig l'impacte de les

“Per tal que la ciutadania en general (i el jovent en particular) participi, expliquem que cal que es donin tres circumstàncies; que vulguin participar, que sàpiguen participar i que puguin participar.”

meves aportacions, de què serveix el meu esforç? En la mesura que siguem capaços d'obrir processos i espais de participació que connectin amb els seus interessos i no els nostres, i on la seva participació sigui útil i tingui algun impacte real, tindrem joves motivats a participar.

Però malauradament amb això no hi ha prou. A més de voler participar, cal saber i poder fer-ho. **Saber participar** implica conèixer el context, les regles del joc, el marc del debat, les limitacions i els rols de cadascú. La participació serà

informada i de qualitat, en la mesura que aportem informació i siguem transparents. Saber participar també requereix saber escoltar i expressar les idees pròpies. Només si capacitem el jovent perquè aprengui a escoltar, comunicar-se, debatre, discrepar i consensuar, tindrem una ciutadania preparada per participar.

Finalment, cal **poder participar**. De res no serveix tenir joves motivats i motivades, amb ganes d'implicar-se, si no som capaços d'oferir els espais i canals adients per fer-ho. En aquest sentit és important tenir present aquella màxima de “build it and they will NOT come”. Cal ser presents allà on són ells. La probabilitat que els joves participin augmentarà, en la mesura que siguem capaços d'entendre i respectar les seves pròpies dinàmiques, ritmes, necessitats i d'establir sinèrgies amb els seus espais naturals.

I una darrera (i obligada) pregunta que ens hem de formular si volem facilitar la participació localment és **per a què volem que participin?** En la resposta que donem, trobarem les pistes que orientaran la nostra manera d'actuar. Si el que busquem és simplement legitimar decisions que ja tenim preses prèviament, ho tenim certament complicat. Als i les joves els enredarem amb sort una vegada, però no dues. Si per contra el que volem és construir quelcom plegats amb ells i enriquir la nostra mirada del món, aleshores sí que tenim una oportunitat. Només des del reconeixement de l'altre (capacitats, experiència, necessitats... la seva singularitat, en definitiva), en aquest cas dels i les joves, hi podrem començar a treballar.

Manel Ruiz

Tècnic de participació en infància i joventut